

Số: /TTr-SNN

Đắk Nông, ngày tháng 9 năm 2022

TỜ TRÌNH

Về việc ban hành kế hoạch triển khai thực hiện Đề án
**“Phát triển bền vững Mắc ca giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến
năm 2050 của Thủ tướng Chính phủ” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông**

Kính gửi: Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Nông.

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015;
Căn cứ Quyết định số 344/QĐ-TTg ngày 15/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Phát triển bền vững Mắc ca giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050”;

Căn cứ Kế hoạch số 3683/KH-BNN-TCLN ngày 09/6/2022 của Bộ Nông nghiệp và PTNT, về việc triển khai thực hiện Quyết định số 344/QĐ-TTg ngày 15/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ, phê duyệt Đề án “Phát triển bền vững Mắc ca giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050”;

Căn cứ Nghị định số 27/2021/NĐ-CP ngày 25/3/2021 của Chính phủ, về quản lý giống cây trồng lâm nghiệp;

Căn cứ Thông tư số 22/2021/TT-BNNPTNT ngày 29/12/2021 của Bộ Nông nghiệp và PTNT, quy định Danh mục loài cây trồng lâm nghiệp chính; công nhận giống và nguồn giống cây trồng lâm nghiệp;

Căn cứ Nghị quyết số 06-NQ/TU ngày 19/8/2021 của Tỉnh ủy, về quản lý, bảo vệ và phát triển rừng bền vững; nâng cao tỉ lệ che phủ rừng giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030;

Căn cứ Quyết định số 1390/QĐ-UBND ngày 06/9/2018 của UBND tỉnh Đắk Nông, về Đề án tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị gia tăng, phát triển bền vững và thích ứng với biến đổi khí hậu trên địa bàn tỉnh Đắk Nông đến năm 2020, định hướng đến năm 2030;

Căn cứ Quyết định số 2096/QĐ-UBND ngày 18/12/2018 của UBND tỉnh Đắk Nông, về việc ban hành Danh mục các sản phẩm nông nghiệp chủ lực của tỉnh Đắk Nông;

Căn cứ định hướng hợp tác phát triển cây Mắc ca giữa UBND tỉnh Đắk Nông với Hiệp hội Mắc ca Việt Nam (Bản ghi nhớ ký kết ngày 02/6/2021).

Trên cơ sở tổng hợp báo cáo và thông tin của các Sở, ngành, đơn vị liên quan và UBND các huyện, thành phố¹, Sở Nông nghiệp và PTTN xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện Đề án “Phát triển bền vững Mắc ca giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 của Thủ tướng Chính phủ” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông, với nội dung chính như sau:

I. Thực trạng và kế hoạch phát triển Mắc ca

1. Diện tích trồng Mắc ca hiện nay

¹ Đính kèm danh sách tổng hợp báo cáo/thông tin của các cơ quan đơn vị đề xây dựng kế hoạch phát triển Mắc ca.

Theo kết quả báo cáo, thống kê của UBND các huyện, thành phố và một số đơn vị chủ rừng có diện tích trồng Mắc ca; đến thời điểm hiện nay, trên địa bàn tỉnh có tổng 3.473 ha Mắc ca, cụ thể:

- Phân theo phương thức trồng: Diện tích trồng thuần loài tập trung là 786 ha, diện tích trồng xen là 2.687 ha);

- Phân theo loại đất: Trồng trên đất nông nghiệp là 2.413 ha, trồng trên đất lâm nghiệp là 1.060 ha;

- Phân theo độ tuổi: Tuổi ≤ 4 (2.096 ha); tuổi 5 - 7 (813 ha); tuổi 8 - 10 (378 ha); tuổi > 10 (187 ha).

- Phân bố tập trung trên địa bàn các huyện: Tuy Đức, Đắk G'long, Krông Nô, Đắk R'lấp và Thành phố Gia Nghĩa. Riêng 02 huyện (Cư Jut và Đắk Mil) có điều kiện khí hậu không phù hợp để phát triển Mắc ca.

(Chi tiết tại Biểu 01 đính kèm).

2. Kế hoạch phát triển Mắc ca

2.1. Kế hoạch phát triển Mắc ca đến năm 2025: Tổng diện tích đạt 6.506 ha, cụ thể:

- Phân theo phương thức trồng: Diện tích trồng thuần loài tập trung là 1.660 ha, diện tích trồng xen (nông, lâm kết hợp) là 4.846 ha;

- Phân theo loại đất: Trồng trên đất nông nghiệp là 3.168 ha, trồng trên đất lâm nghiệp là 3.338 ha.

2.2. Dự kiến phát triển Mắc ca đến năm 2030: Tổng diện tích đạt khoảng 10.923 ha, trong đó:

- Phân theo phương thức trồng: Diện tích trồng thuần loài tập trung là 2.847 ha, diện tích trồng xen (nông, lâm kết hợp) là 8.076 ha;

- Phân theo loại đất: Trồng trên đất nông nghiệp là 4.322 ha, trồng trên đất lâm nghiệp là 6.601 ha.

2.3. Tiềm năng phát triển đến năm 2050: Tổng diện tích đạt khoảng 13.105 ha, trong đó:

- Phân theo phương thức trồng: Diện tích trồng thuần loài tập trung là 3.925 ha, diện tích trồng xen (nông, lâm kết hợp) là 9.528 ha;

- Phân theo loại đất: Trồng trên đất nông nghiệp là 5.209 ha, trồng trên đất lâm nghiệp là 7.895 ha.

(Chi tiết tại Biểu 02 đính kèm).

3. Định hướng vùng trồng

3.1. Phát triển Mắc ca trên đất lâm nghiệp

- Phát triển Mắc ca theo phương thức trồng thuần loài trên diện tích đất lâm nghiệp chưa có rừng, quy hoạch rừng sản xuất; theo phương thức trồng xen Mắc ca với loài cây trồng công nghiệp, lâm nghiệp khác trên đất chưa có rừng quy hoạch rừng phòng hộ; đảm bảo phù hợp với sinh thái của cây Mắc ca và quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 và kế hoạch sử dụng đất từng giai đoạn.

- Quỹ đất phát triển Mắc ca trên đất lâm nghiệp giai đoạn 2021-2030 khoảng 6.601 ha (gồm: 6.387 ha trồng trên đất quy hoạch rừng sản xuất; 214 ha trồng trên quy hoạch rừng phòng hộ); tầm nhìn đến năm 2050 đạt khoảng 7.895 ha; vùng

trồng phân bố tại các huyện: Tuy Đức, Đắk G'long, Krông Nô, Đắk R'lấp và Thành phố Gia Nghĩa.

3.2. Phát triển Mắc ca trên đất nông nghiệp

- Trên diện tích đất đang trồng các loài cây công nghiệp (Cà phê, Tiêu, Chè,...); theo phương thức trồng xen hoặc chuyển đổi loài cây sang trồng thuần Mắc ca, gắn với việc liên kết sản xuất, tích tụ đất đai để hình thành vùng trồng Mắc ca tập trung.

- Quỹ đất phát triển Mắc ca trên đất nông nghiệp trong giai đoạn 2021-2030 khoảng 4.322 ha; tầm nhìn đến năm 2050 khoảng 5.209 ha (bao gồm cả phương thức trồng thuần và trồng xen); trên địa bàn các huyện: Tuy Đức, Krông Nô, Đắk G'long, Đắk R'lấp, Đắk Song và Thành phố Gia Nghĩa.

(Chi tiết tại Biểu 03, 04 đính kèm).

4. Phát triển cơ sở sản xuất, cung ứng giống Mắc ca trên địa bàn tỉnh đảm bảo nguồn gốc, chất lượng; định hướng 01 vườn cây đầu dòng tại Khu nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao tỉnh Đắk Nông² và 01 vườn cây đầu dòng tại Dự án trồng Mắc ca của Công ty Mắc ca Nữ Hoàng, xã Quảng Tâm, huyện Tuy Đức.

5. Hình thành và phát triển vùng sản xuất Mắc ca tập trung; hướng đến công nhận vùng Nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao (tại các Bon: Bup Răng 1, Bup Răng 2, Đắk Huýt, xã Quảng Trục, huyện Tuy Đức).

6. Hình thức đầu tư, hỗ trợ đầu tư

6.1. Hình thức đầu tư

- Ban quản lý rừng, Công ty lâm nghiệp Nhà nước, tổ chức kinh tế (bao gồm doanh nghiệp, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã và tổ chức kinh tế khác) được Nhà nước giao đất để trồng rừng phòng hộ bằng vốn ngân sách Nhà nước, hoặc bằng vốn tự đầu tư.

- Tổ chức kinh tế được Nhà nước cho thuê đất để trồng rừng sản xuất bằng cây Mắc ca, bằng vốn tự đầu tư.

- Các hộ gia đình, cá nhân, cộng đồng dân cư được Nhà nước giao đất; cho thuê đất; cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất; tự đầu tư hoặc liên kết hợp tác đầu tư trồng Mắc ca; chuyển đổi loài cây trồng không hiệu quả sang trồng cây Mắc ca; trồng xen Mắc ca trên diện tích đất đang trồng các loài cây công nghiệp (Cà phê, Tiêu, Chè,...).

6.2. Hỗ trợ đầu tư

- Nhà nước ban hành chính sách hỗ trợ, khuyến khích liên kết sản xuất, tích tụ đất đai để hình thành vùng trồng thâm canh cây Mắc ca tập trung; hỗ trợ phát triển Mắc ca thông qua lòng ghép tổ chức thực hiện các chương trình, đề án theo quy định của pháp luật (Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới; Đề án tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị gia tăng, thích ứng với biến đổi khí hậu và phát triển bền vững tỉnh Đắk Nông đến năm 2020, định hướng đến năm 2030; Đề án Phát triển vùng nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao trên địa bàn tỉnh Đắk Nông đến năm 2030, định hướng đến năm 2035...).

² Quyết định số 1090/QĐ-UBND ngày 30/6/2022 của UBND tỉnh, về chấp thuận chủ trương đầu tư đồng thời chấp thuận nhà đầu tư (Tên Dự án: Vườn ươm giống cây Maccadamia; nhà đầu tư: công ty CP Vina Macca; địa điểm: Tại Lô đất số 5, Khu Nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, thôn Nam Rạ, xã Đắk Nĩa, thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông).

- Các tổ chức tín dụng (Ngân hàng Bưu điện Liên Việt Post Bank,...): Triển khai các Chương trình hỗ trợ vay vốn ưu đãi đầu tư, mở rộng diện tích trồng, chăm sóc cây Mắc ca cho các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình trên địa bàn tỉnh.

7. Nhiệm vụ trọng tâm

7.1. Công tác triển khai

Tăng cường công tác tuyên truyền, triển khai thực hiện Quyết định số 344/QĐ-TTg ngày 15/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “*Phát triển bền vững Mắc ca giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050*” và Kế hoạch số 3683/KH-BNN-TCLN ngày 09/6/2022 của Bộ Nông nghiệp và PTNT trên địa bàn tỉnh Đắk Nông.

Đẩy mạnh hoạt động khuyến nông, khuyến lâm, chuyển giao khoa học kỹ thuật trồng, chăm sóc, thu hoạch, chế biến, tiêu thụ Mắc ca đến người dân địa phương. Tuyên truyền, hướng dẫn người dân lựa chọn, sử dụng giống cây Mắc ca có chất lượng; không trồng cây giống thực sinh và các giống chưa được công nhận; chỉ trồng cây giống được nhân bằng phương pháp vô tính (*cây ghép*) từ các dòng có năng suất, chất lượng cao đã được Bộ Nông nghiệp và PTNT công nhận.

Tăng cường công tác quản lý giống Mắc ca đảm bảo chặt chẽ về tiêu chuẩn, nguồn gốc xuất xứ, xử lý nghiêm những tổ chức, cá nhân vi phạm quy định pháp luật về sản xuất, kinh doanh giống

Xây dựng chỉ tiêu, nhiệm vụ phát triển Mắc ca hằng năm và từng giai đoạn 5 năm từ các nguồn vốn huy động của người dân, doanh nghiệp và chương trình, dự án. Tổ chức sơ kết 5 năm để đánh giá kết quả thực hiện; rà soát, đánh giá, xác định quy mô quỹ đất phù hợp phát triển Mắc ca trong giai đoạn tiếp theo; xác định những vấn đề tồn tại, hạn chế và đề ra giải pháp triển khai hiệu quả, đảm bảo tính khả thi trong từng giai đoạn.

Tích hợp kế hoạch phát triển Mắc ca vào quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 và kế hoạch sử dụng đất từng giai đoạn; làm cơ sở xây dựng và thực hiện các chương trình, dự án, kế hoạch phát triển bền vững cây Mắc ca và thu hút đầu tư.

7.2. Cơ chế, chính sách: Tổ chức thực hiện hiệu quả các cơ chế, chính sách hiện có; khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp, nhà khoa học đầu tư nghiên cứu, phát triển cây Mắc ca theo hướng hiệu quả, bền vững. Xây dựng chính sách khuyến khích liên kết sản xuất, tích tụ đất đai để hình thành vùng trồng thâm canh cây Mắc ca tập trung và triển khai thực hiện hiệu quả, đảm bảo theo quy định pháp luật.

Khuyến khích, tạo điều kiện cho doanh nghiệp và các thành phần kinh tế đầu tư xây dựng các cơ sở sơ chế, chế biến, nhà máy chế biến sâu gắn với vùng trồng nguyên liệu; trên cơ sở đánh giá tiềm năng, năng lực đầu tư, quỹ đất phù hợp, hiệu quả về kinh tế, xã hội, môi trường và nhu cầu thị trường.

Khuyến khích các tổ chức, cá nhân, đơn vị đề xuất, đặt hàng nhiệm vụ khoa học và công nghệ về giống cây Mắc ca phù hợp với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương theo từng giai đoạn.

7.3. Khoa học công nghệ: Tổ chức thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ khoa học công nghệ về nghiên cứu, phát triển Mắc ca hiện có; xây dựng và triển khai các đề tài khoa học và công nghệ phục vụ phát triển Mắc ca trong thời gian tới.

Ứng dụng quy trình sản xuất Mắc ca theo hướng công nghệ cao, theo tiêu chuẩn (*VietGAP, GlobalGAP,...*), nông nghiệp hữu cơ nhằm tạo ra sản phẩm Mắc ca chất lượng, an toàn, có khả năng cạnh tranh trên thị trường trong nước và quốc tế.

7.4. Tổ chức sản xuất: Thực hiện đồng bộ các giải pháp hỗ trợ phát triển Mắc ca cả về chiều rộng và chiều sâu; đặc biệt chú trọng nâng cao chất lượng hoạt động và tăng cường năng lực cho hợp tác xã, tổ hợp tác.

Khuyến khích các tổ chức, doanh nghiệp liên kết với nông dân sản xuất Mắc ca, hoặc thông qua cầu nối hợp tác xã và tổ hợp tác theo hình thức liên kết hoặc góp vốn bằng quyền sử dụng đất để hình thành vùng trồng thâm canh cây Mắc ca tập trung; ngân sách địa phương hỗ trợ thêm một phần chi phí giống, vật tư và chi phí trong khâu chuyển giao, ứng dụng khoa học kỹ thuật mới, áp dụng quy trình kỹ thuật và quản lý chất lượng đồng bộ theo chuỗi liên kết.

7.5. Hợp tác phát triển

Triển khai hiệu quả Chương trình hợp tác phát triển cây Mắc ca giữa UBND tỉnh Đắk Nông với Hiệp hội Mắc ca Việt Nam; phát huy vai trò của Hiệp hội Mắc ca Việt Nam, là cầu nối gắn kết chặt chẽ giữa các hộ dân và doanh nghiệp trong phát triển sản xuất Mắc ca theo chuỗi, hỗ trợ vay vốn, cung ứng dịch vụ giống và phân bón, tạo điều kiện thuận lợi để phát triển Mắc ca hiệu quả, bền vững; tăng cường tổ chức đào tạo, tập huấn và chuyển giao khoa học, kỹ thuật về phát triển Mắc ca cho người dân, doanh nghiệp; hỗ trợ Doanh nghiệp xây dựng thương hiệu sản phẩm Mắc ca, gắn với chỉ dẫn địa lý; thực hiện các hoạt động xúc tiến thương mại, đẩy mạnh xuất khẩu sản phẩm Mắc ca chế biến sâu vào thị trường các nước; tăng cường hợp tác chuyển giao khoa học công nghệ về giống, quy trình canh tác, thu hoạch, bảo quản, chế biến sản phẩm Mắc ca.

Phối hợp chặt chẽ với Bộ Nông nghiệp và PTNT, các Bộ, ngành Trung ương trong việc xây dựng và triển khai các cơ chế, chính sách thực hiện Đề án.

7.6. Nguồn vốn thực hiện

Thực hiện đa dạng hóa nguồn vốn đầu tư phát triển bền vững Mắc ca theo hướng xã hội hóa; chủ yếu là vốn đầu tư của doanh nghiệp, người dân và các nguồn vốn hợp pháp khác để đầu tư xây dựng vùng nguyên liệu, xây dựng cơ sở sơ chế, chế biến, tiêu thụ sản phẩm Mắc ca.

Ngân sách Nhà nước hỗ trợ phát triển Mắc ca thông qua lòng ghép tổ chức thực hiện các chương trình, đề án theo quy định của pháp luật để thực hiện các nhiệm vụ: Xây dựng cơ chế, chính sách, đầu tư cơ sở hạ tầng, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, đào tạo nguồn nhân lực, xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường, trồng rừng thay thế.

II. Đề xuất, kiến nghị

Kế hoạch triển khai thực hiện Đề án “*Phát triển bền vững Mắc ca giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 của Thủ tướng Chính phủ*” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông (*nêu trên*) đã được lấy ý kiến các cơ quan, đơn vị liên quan và UBND các huyện, thành phố³ và nhận được sự thống nhất của 13 cơ quan, đơn vị liên quan và UBND các huyện, thành phố; một số ý kiến góp ý đã được Sở Nông nghiệp và PTNT tiếp thu, điều chỉnh, hoàn thiện Kế hoạch (*chi tiết tại báo cáo tiếp*

³ Công văn số 1972/SNN-KL ngày 15/8/2022 của Sở Nông nghiệp và PTNT.

thu, giải trình ý kiến góp ý dự thảo đính kèm); trường hợp những đơn vị không có ý kiến, xem như thống nhất thông qua.

Xuất phát từ những nội dung nêu trên, Sở Nông nghiệp và PTNT kính trình UBND tỉnh xem xét, ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Đề án “*Phát triển bền vững Mắc ca giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 của Thủ tướng Chính phủ*” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông (*Dự thảo đính kèm gồm Quyết định, Kế hoạch, 04 biểu kế hoạch chi tiết và phụ lục phân công nhiệm vụ thực hiện kế hoạch; Tờ trình này thay thế Tờ trình số 147/TTr-SNN ngày 07/9/2022, của Sở Nông nghiệp và PTNT*).

Sở Nông nghiệp và PTNT kính trình UBND tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- LĐ Sở NN&PTNT;
- Lưu: VT, KL, SDR.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lê Quang Dân